

- Nr. Vraag
- 1 Hoe beoordeelt u de analyse van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) dat het conflict tussen Israël en de Palestijnen een conflict tussen de «slachtoffers» en de «slachtoffers van de slachtoffers» betreft? Deelt u deze typering? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, hoe staat u hier dan wel in?
  - 2 Hoe beoordeelt u de oproep tot onmiddellijke en onvoorwaardelijke beëindiging van de blokkade van Gaza tegen de achtergrond van een evenwicht tussen mensenrechten en veiligheid? Onderschrijft u de opvatting van de commissie-Palmer dat de Israëlische maritieme blokkade van Gaza rechtmatig is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft u dan geen afstand genomen van het AIV-advies ter zake, een advies wat bovendien verzwijgt dat de blokkade van Gaza ook, zij het «on and off», van de kant van Egypte werd geïmplementeerd?
  - 3 Hoe verstandig is het om academische samenwerkingsverbanden te ontraden met universiteiten als de Hebrew University, temeer gezien de rol die universiteiten als deze spelen in het functioneren van Israël als democratische rechtsstaat?
  - 4 In hoeverre is het voor u relevant dat lieden die in het openbaar een (de facto) boycot van Israël hebben bepleit (bijvoorbeeld de heer Van Dam) als commissieleden hebben meegeschreven aan het AIV-rapport? Is u bekend dat meerdere personen die bij de vervaardiging van dit rapport zijn geraadpleegd (onder andere de heren Van den Broek en Dugard), ook actief betrokken zijn bij het tegen Israël agerende Rights Forum? Heeft die personele overlapping niet automatisch tot gevolg dat het voor officiële adviesorganen van de regering en de Staten-Generaal essentiële criterium van onpartijdigheid in het onderhavige geval in het geding is?
  - 5 Is het u ook bekend dat bedrijven in landen waar een handelsverbod met Israëlische bedrijven – al dan niet in de bezette gebieden – geldt, staan te springen om handelsbetrekkingen aan te knopen?
  - 6 De AIV merkt op dat Israël zal «aandringen op een actieve betrokkenheid van de VS bij de uitvoering van een eventuele vredesregeling, vooral waar het gaat om het waarborgen van zijn veiligheid». Hoe beoordeelt u de constatering dat een vredesregeling kennelijk vergezeld moet gaan van veiligheids garanties voor de Joodse staat? Is Israël in dat geval alleen afhankelijk van de welwillendheid van de VS, of zijn Nederland en de EU eveneens bereid om de veiligheid van Israël te garanderen teneinde dat land ertoe te brengen risicovolle territoriale concessies te doen?
  - 7 De AIV is bezorgd over de Israëlische democratische rechtsorde, maar zwijgt over het feit dat verkiezingen in de Palestijnse gebieden al jaren achterstallig zijn. Hoe beoordeelt u het door de AIV verzwijgen van deze belangrijke informatie en hoe beoordeelt u het probleem van de steeds uitgestelde verkiezingen?
  - 8 Het AIV-advies was naar zeggen van de AIV gereed op 21 maart 2013, maar werd pas op 16 april 2013 gepresenteerd. Wat is de reden voor deze aanzienlijke vertraging?
  - 9 Op 25 april 2013 zegde u toe dat uw appreciatiebrief over het AIV-advies nog voor de aanvang van het reces naar de Tweede Kamer zou worden gestuurd. Uw brief werd echter pas op 22 juli 2013 verstuurd. Wat is de reden voor deze aanzienlijke vertraging?

- Nr. Vraag
- 10 In uw brief van 22 juli gaat u niet in op de Israëlische reactie op het AIV-advies. Drie weken eerder, op 2 juli 2013, deed de Israëlische regeringswoordvoerder Yigal Palmor echter diverse zeer inhoudelijke uitspraken in de Times of Israel. Kent u die uitspraken en zo ja, hoe beoordeelt u die? Heeft Jeruzalem zich ook rechtstreeks tegenover u of via de Nederlandse ambassade in Tel Aviv uitgesproken over het AIV-advies?
- 11 Was u voor het door u versturen van de appreciatiebrief bekend met de Israëlische reactie op het AIV-advies, zoals die op 2 juli 2013 in de Israëlische krant The Times of Israel werd verwoord door de heer Yigal Palmor, woordvoerder van het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken? Waarom heeft u in uw appreciatiebrief niet naar de Israëlische reactie verwezen?
- 12 Heeft de Israëlische regering zich (ook) rechtstreeks bij u of bij/via de Nederlandse ambassadeur in Israel over het AIV-advies beklagd? Zo ja, wanneer, bij monde van wie en in welke bewoordingen?
- 13 Deelt u de opvatting dat van de AIV, een adviesorgaan van de regering en de Staten-Generaal, mag worden verwacht dat het correcte definities hanteert, dat het zich objectief opstelt, dat het geen manipulatie pleegt en geen essentiële informatie achterhoudt en dat het gedane beweringen kan staven?
- 14 In uw appreciatiebrief van 22 juli 2013 beperkt u zich in feite tot het geven van een reactie op de door de AIV gedane aanbevelingen. Hoe waardeert u de historische en feitelijke onderbouwing van het advies? Onderschrijft u het oordeel van critici van het AIV-advies dat het advies partijdig is, dat de waarheid op meerdere plekken geweld wordt aangedaan en dat de AIV een voor een goed begrip van het onderhavige vraagstuk essentiële informatie heeft achtergehouden? Zo nee, kunt u dat toelichten? Zo ja, wat zegt dat naar uw mening over het nut van het onderhavige advies?
- 15 Voorafgaand aan de opstelling van het advies heeft de commissie een aantal gesprekken gevoerd. Gesprekspartners waren onder meer drs. R.S. Serry, mr. H. van den Broek, prof. mr. J.G. de Hoop Scheffer en prof. dr. J. Dugard. Van «gesprekspartners» Hans van den Broek en John Dugard is bekend dat zij betrokken zijn bij het «Rights Forum» van oud-premier Dries van Agt. Dat geldt ook voor het lid Nikolaos van Dam van de Midden-Oosten Commissie van de AIV. «Rights Forum» lid Karin Arts wordt in de colofon van het AIV-advies niet genoemd, maar zij is wel betrokken bij de AIV (Commissie Mensenrechten). Kunt u onthullen welke personen/instellingen achter «onder meer» schuilgaan?
- 16 Deelt u de overtuiging dat het van belang is dat schijn van vooringenomenheid van leden van het Adviesorgaan van de regering en de Staten-Generaal t.a.v. de kwestie waaromtrent zij adviseert absoluut vermeden dient te worden? Hoe beziet u in dit verband de deelname van Nikolaos van Dam, die tevens lid is van het Rights Forum, aan het schrijven van dit advies?
- 17 Deelt u de opvatting van de AIV dat het onderhavige conflict zich beperkt tot Israël en de Palestijnse Arabieren? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 18 Deelt u de lezing/opvatting van de AIV dat het onderhavige conflict pas na de Tweede Wereldoorlog begon? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 19 Onderschrijft u het oordeel van de AIV dat de Palestijnse Arabieren de prijs betalen voor de Holocaust en dat de Joodse slachtoffers van de Holocaust in dat kader de daders zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

- Nr. Vraag
- 20 Het AIV-advies kenmerkt zich door cruciale omissies. Zo wordt de religieuze wortel van het conflict verzwegen, terwijl voortdurend door vooraanstaande moslims en islamitische organisaties wordt benadrukt dat de Joden de vijanden zijn van Allah en Mohammed en dus van alle moslims. Vooraanstaande moslims en islamitische organisaties betogen zelfs dat alle Joden dienen te worden gedood. Deelt u in dat verband de door de AIV gepropageerde opvatting dat sprake is van een in wezen seculier en territoriaal conflict? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 21 Hoe beoordeelt u de analyse van de AIV dat «een overweging die de Amerikaanse regering misschien zal aanzetten tot een diplomatiek initiatief, de bezorgdheid over het aanzien van de VS in de islamitische wereld betreft»? Bent u van mening dat deze bezorgdheid in de huidige Amerikaanse bemiddelingspoging o.l.v. de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Kerry meespeelt? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 22 Deelt u de zienswijze van de AIV dat een succesvolle Amerikaanse bemiddelingspoging de geloofwaardigheid van de Amerikaanse intenties t.o.v. moslimlanden aanzienlijk zal versterken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, ziet u dit als een zuivere intentie voor een bemiddelingspoging?
- 23 Hoe beoordeelt u de argumentatie dat Israël niet openstaat voor een binationale staat? Zijn het aanhalen van enkele uitspraken van Netanyahu uws inziens afdoende?
- 24 Hoe beoordeelt u het feit dat de AIV uitsluitend aandacht besteedt aan de Arabische vluchtelingen en niet aan de Joodse vluchtelingen?
- 25 Erkent u dat uit de travaux préparatoires van Veiligheidsraadresolutie 242 blijkt dat men met een rechtvaardige oplossing voor het vluchtelingenprobleem ook de Joodse vluchtelingen voor ogen had? Zo ja, hoe beoordeelt u het feit dat de AIV zich enkel beroept op deze resolutie als het gaat om Arabische vluchtelingen?
- 26 Omvat naar uw opvatting een rechtvaardige oplossing voor het conflict ook aandacht voor compensatie van Joodse vluchtelingen? Zo nee, waarom niet?
- 27 Het AIV-advies kenmerkt zich door cruciale omissies. Zo wordt verzwegen dat er vanwege het instituut van de waqf een islamitisch verbod bestaat op het cederen van [delen van] Palestina aan niet-moslims. Erkent u dat het bedoelde verbod bestaat? Zo ja, in hoeverre acht u dat dan een belemmering voor het bereiken van een duurzaam territoriaal compromis tussen de Palestijnse Arabieren/PLO/Palestijnse Autoriteit (PA) en de Joodse staat? Zo nee, kunt u uw antwoord toelichten?
- 28 Hoe beoordeelt u de door de AIV gecreëerde beeldvorming, als zou de staat Israël de oorlogen van 1948 en 1967 hebben veroorzaakt?
- 29 Deelt u de opvatting van critici van het AIV-advies, dat de staat Israël niet werd gesticht «met als voornaamste rechtvaardiging dit volk te vrijwaren van nieuwe vervolgingen», maar dat de legitimatie voor de stichting van Israël die er werkelijk toe doet bestaat uit de al tijdens en meteen na de Eerste Wereldoorlog internationaal erkende historische en emotionele band van het Joodse volk met het gebied tussen de Jordaan en de Middellandse Zee? Zo nee, waarom niet?

- Nr. Vraag
- 30 Kunt u reageren op het volgende citaat uit het AIV-advies (p. 23):
 In het verleden werden Arabische anti-Israël standpunten wel toegeschreven aan vormen van Arabische propaganda en misbruik van de Palestijnse kwestie voor eigen Arabische interne politieke doeleinden (...). Deze Arabische standpunten kwamen naar de mening van de AIV echter eerder voort uit gevoelens van rechtvaardigheid en als reactie van grote nationale verontwaardiging (...)» over de verdrijving van Palestijnse bewoners, annexatie van Palestijnse gebieden, nederzettingen, repressief bezettingsbeleid en de bouw van de muur?
 Beschouwt u dit als een evenwichtige weergave van de werkelijkheid? Beschouwt u dit als een legitimatie van uitspraken van verschillende Arabische regeringsleiders die met enige regelmaat doorspekt waren met anti-semitisme en Israëlhaat? Beschouwt u dit als een legitimatie van verschillende Arabische landen om Israël niet te erkennen als legitieme staat?
- 31 Deelt u de mening van de AIV dat «in het verleden Arabische anti-Israël standpunten werden toegeschreven aan vormen van Arabische propaganda en misbruik van de Palestijnse kwestie voor eigen Arabische interne politieke doeleinden, maar eerder voortkomen uit gevoelens van rechtvaardigheid en als reactie van grote nationale verontwaardiging» over onder meer «de verdrijving van de Palestijnen»? Zo nee, kunt u dit toelichten? Zo ja, hoe verklaart u dan dat er geen evenredige verontwaardiging bestaat over de verdrijving van 400.000 Palestijnen uit Koeweit in de periode 1990–1991 en hoe verklaart u dat Arabische landen als Jordanië en Libanon de grenzen nagenoeg afsluiten voor Palestijnse vluchtelingen uit Syrië, en er geen vergelijkbare grote Arabische verontwaardiging is over Palestijnse vluchtelingenkampen die door Assad worden gebombardeerd?
- 32 Wat was de status van de in juni 1967 door Israël veroverde landstreken Judea en Samaria? Aan welke politieke entiteit behoorden die gebieden voorafgaand aan de verovering rechtens toe?
- 33 Wat was de status van de in juni 1967 door Israël veroverde delen van Jeruzalem? Aan welke politieke entiteit behoorden die stadsdelen voorafgaand aan de verovering rechtens toe?
- 34 Bepalen de Oslo-akkoorden dat Israël niet mag bouwen in de in 1967 door Israël veroverde landstreken Judea en Samaria en stadsdelen van Jeruzalem?
- 35 Ziet u parallellen tussen de missie van het Rights Forum (namelijk «Israël effectief onder druk zetten» en «het inzetten voor een Midden-Oosten beleid dat op het internationaal recht gebaseerd is, niet alleen in woord, maar ook in daad, d.m.v. publiciteit en contacten met politici die het Nederlandse en Europese Midden-Oosten beleid gestalte geven en uitvoeren») en de inhoud van het gelijknamige AIV-advies «Tussen Woord en Daad»? Zo ja, welke consequentie heeft dit voor uw oordeel over de onafhankelijkheid van het advies? Zo nee, kunt u dit toelichten?
- 36 Hoe beoordeelt u het dat de AIV, met een verwijzing naar een artikel van Ruud Hof (die er niet voor terugdeinst Ahmad Yasin en Abdelaziz Rantisi als «martelaren» te omschrijven) adviseert om contacten met Hamas aan te knopen en daarbij benadrukt dat Hamas democratisch gekozen is, maar nergens opmerkt dat Hamas als terreurorganisatie is bestempeld?

- Nr. Vraag
- 37 Hoe beoordeelt u de analyse van de AIV dat «een de-facto-erkenning van Israël door Hamas onder bepaalde voorwaarden bereikbaar is» met een verwijzing naar een artikel van Ruud Hof, waarin hij betoogt dat Hamas de staat Israël niet wil erkennen, maar wel bereid is tot een hudna, een tijdelijke wapenstilstand? Pleit dit islamitische concept «hudna» niet juist voor meer wantrouwen jegens Hamas?
- 38 Vindt u de opmerking van de AIV dat het onzeker is of Obama bereid zal zijn zo nodig mogelijke obstructie van de kant van Israël het hoofd te bieden, zonder daarbij mogelijke obstructie van Palestijnse kant te benoemen, evenwichtig?
- 39 Kunt u concreet aangeven hoe een twee-statenoplossing met de grenzen van 1967 als uitgangspunt voor Israël territoriaal verdedigbaar is, mede gelet op de gebieden die Israël in het verleden al opgegeven heeft en de daaropvolgende raketterrorie?
- 40 Kunt u aangeven waarom er van Israël verwacht wordt urgent tot een vredesovereenkomst te komen, terwijl zelfs intra-Palestijnse verzoening al jaren onmogelijk blijkt?
- 41 Hoe is het mogelijk echte vrede te sluiten met een onderhandelingspartner (Abbas) die maar een deel van de bevolking vertegenwoordigt en wiens democratische ambtstermijn bovendien verlopen is?
- 42 Hoe beoordeelt u het feit dat de AIV in het hoofdstuk «Veranderingen in de regionale en mondiale context» geen enkele aandacht besteedt aan de nieuwe gevaren die Israël bedreigen indien zij zou besluiten gebied op te geven, terwijl illegale wapensmokkel aan jihadistische groepen in Judea en Samaria door de instabiliteit in de regio nu al aanzienlijk toeneemt?
- 43 Hoe beoordeelt u het feit dat de AIV bijzondere EU aandacht vraagt voor de Israëlische blokkade van Gaza, zonder ook maar enige aandacht te besteden aan de Egyptische blokkade van Gaza?
- 44 Wat is uw oordeel over de link die de AIV legt tussen het bereiken van de doelstellingen van het Europees nabuurschapsbeleid (zoals stabiliteit, welvaart, democratie en nauwere politieke samenwerking) en de uitvoering van Europese verklaringen t.a.v. het Midden-Oosten Vredesproces (MOVP)?
- 45 Hoe beoordeelt u het feit dat de AIV viermaal verwijst naar de macht van pro-Israël lobbygroepen, maar geen enkele maal naar de macht en invloed van de militante pro-Palestijnse lobbygroepen, die expliciet normalisering van contacten met Israël tegengaan en op allerlei niveau Israël willen boycotten?
- 46 Het kabinet geeft aan dat «sancties of boycots «niet aan de orde zijn», omdat zij de inspanningen van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Kerry slecht kunnen doorkruisen. Is daarmee de door het kabinet voorgenomen etikettering nu ook van de baan, aangezien Kerry de EU heeft verzocht de richtlijnen betreffende nederzettingen uit te stellen en waarschuwde tegen mogelijke EU-maatregelen t.a.v. etiketteren van nederzettingenproducten?
- 47 Is de oprichting van het Nederlands-Israëlische Samenwerkingsforum een opwaardering van de relaties van Nederland met Israël? Indien neen, waarom niet?
- 48 Wat is de volledige actuele lijst van speerpunten van het bilaterale samenwerkingsprogramma van Nederland met de Palestijnse Autoriteit? Welke (beoogde) activiteiten zullen daaruit voortvloeien?
- 49 Wat is de volledige actuele lijst van speerpunten van het bilaterale samenwerkingsprogramma van Nederland met Israël? Welke (beoogde) activiteiten zullen daaruit voortvloeien?

- Nr. Vraag
- 50 Hoe is uitgesloten dat Israëlische bedrijven met activiteiten in de nederzettingen profiteren van het Nederlands-Israëlische Samenwerkingsforum?
- 51 Is het waar dat het onder artikel 215 van het Verdrag betreffende de Werking van de EU mogelijk is voor de EU om restrictieve maatregelen te nemen om de import van producten uit de nederzettingen aan banden te leggen? Indien neen, waarom niet?
- 52 Is het waar dat ook individuele lidstaten de mogelijkheid hebben om restrictieve maatregelen te nemen om de import van producten uit de nederzettingen aan banden te leggen? Indien neen, waarom niet?
- 53 Kunt u uitleggen waarom de EU-subsidie die werd verleend aan het Israëlische bedrijf Better Place achteraf gezien past binnen de richtsnoeren ten aanzien van de subsidiabiliteitsvoorwaarden voor activiteiten van Israëlische bedrijven zoals deze op 19 juli 2013 werden vastgelegd (zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20122013-3033.html>)?
- 54 Is het waar dat de richtsnoeren ten aanzien van de subsidiabiliteitsvoorwaarden voor activiteiten van Israëlische bedrijven zoals deze op 19 juli 2013 werden vastgelegd niet alle Israëlische bedrijven die in bezet gebied werken uitsluiten van mogelijke toekenning van EU-subsidies? Indien ja, kunt u de voorwaarden verduidelijken waaronder Israëlische bedrijven die in de nederzettingen actief zijn toch in aanmerking kunnen komen voor EU-subsidies?
- 55 Hoe ziet het kabinet erop toe dat de EU haar reputatie als «normatieve macht» recht doet en niet werkeloos blijft toezien op maatregelen en stappen die de verwerkelijking van een onafhankelijke staat Palestina zouden blokkeren, of zelfs onmogelijk maken?
- 56 Welke concrete maatregelen heeft het kabinet in het afgelopen jaar genomen en is het voornemens te nemen, in Europees en bilateraal verband, om eenzijdige maatregelen tegen te gaan die het centrale belang, benadrukt door de AIV, bedreigen dat Oost-Jeruzalem de hoofdstad en het politiek en economisch centrum van een toekomstige Palestijnse staat wordt (AIV-rapport, pag. 39)?
- 57 Deelt u het uitgangspunt van het adviesorgaan dat de stichting van de staat Israël en de Zesdaagse oorlog tot groot onrecht jegens de Palestijnen hebben geleid? Kunt u aangeven in hoeverre dit relaas verschilt van de betekenis die de Arabische bevolking hecht aan Al-Nakba?
- 58 Kunt u aangeven of de regering de visie van het AIV deelt dat Israël niet de bereidheid deelde om in te gaan op de vredesinitiatieven en daarmee een historische kans op vrede heeft gemist zoals gesuggereerd in het overzicht onder het kopje «1.1. vredesproces»?
- 59 Onderschrijft u het onderliggend juridisch kader van het AIV-advies wat geënt is op de Advisory Opinion van het Internationaal Gerechtshof inzake «de Israëlische muur» uit 2004? Zo ja, onderschrijft U dan ook de wijze waarop het Gerechtshof omgaat met het inherente recht op zelfverdediging wat in de adviesuitspraak niet wordt toegekend aan Israël? Deelt U in het bijzonder het uitgangspunt dat Israël geen recht heeft zich te verdedigen tegen terroristische aanslagen vanuit de Palestijnse gebieden omdat de Palestijnse gebieden niet voldoen aan de criteria van een staat? Zo nee, wat is hierin dan wel de visie van de regering?

- Nr. Vraag
- 60 Onderschrijft u de oproep van het AIV dat het recht van terugkeer niet alleen geldt voor de Palestijnen die destijds zijn gevlucht (naar schatting 750.000) maar ook voor de nakomelingen van deze vluchtelingen, nu circa 5 miljoen mensen? Kan het uitgangspunt van de Palestijnse vluchtelingenproblematiek, namelijk dat deze status erfbaar is, op de steun rekenen van de Nederlandse regering? Kunt u uiteenzetten hoe deze status verschilt van andere vluchtelingen? Kunt u aangeven hoe er is omgegaan met Joodse vluchtelingen die destijds Arabische landen gedwongen hebben moeten verlaten? Is er bijvoorbeeld ooit sprake geweest van compensatie?
- 61 Deelt u de analyse van de AIV dat de verslechtering tussen de twee voormalige bondgenoten, Turkije en Israël, te herleiden valt tot de gebeurtenissen rondom de Gaza-flotilla? Kunt u in uw beantwoording ook de uitspraken van de Turkse premier Erdogan meenemen?
- 62 Deelt u de analyse van de AIV dat dit conflict in wezen een asymmetrisch conflict is waar Israël als bezetter met een militaire overmacht «vrijwel alle kaarten in handen heeft»? Onderschrijft u dan ook de consequentie die de AIV hieraan koppelt, namelijk dat meer diplomatieke druk op Israël gezet moet worden?
- 63 Deelt u de inschatting van de AIV dat de sterke pro-Israëllobby een bijdrage levert aan de impasse in het vredesproces en het gedogen van schendingen van het internationaal recht? Zo nee, wat is dan wel uw visie?
- 64 Deelt u de visie van de AIV dat inmiddels niet meer gesproken kan worden van een Israëlisch-Arabisch conflict maar slechts van een Israëlisch-Palestijns conflict? Hoe verhoudt dit zich tot de rol van Hamas en Hezbollah die gesteund worden door derde landen?
- 65 Ziet u, net als de AIV, een direct causaal verband tussen de Israëlische bezettingspolitiek enerzijds en Palestijns extremisme en gewelddadige acties? Hoe verhoudt zich dit met de visie van bijvoorbeeld Hamas dat Israël überhaupt geen bestaansrecht heeft?
- 66 Deelt u de visie van de AIV dat Nederland de betrekkingen met Israël, vooral op economisch en militair niveau, dient te bevriezen of zelfs te beperken?
- 67 Kunt u reageren op de oproep van de AIV om een EU-verbod in te stellen op de producten gemaakt in de «bezette gebieden».
- 68 Kunt u reageren op de oproep van de AIV om betrekkingen aan te gaan met Hamas zonder voorwaarden vooraf?
- 69 Het advies van de AIV begint met: «Het conflict tussen Israël en de Palestijnen, dat zich decennialang voortsleept, is wel treffend omschreven als een conflict tussen «de slachtoffers en de slachtoffers van de slachtoffers»». Deelt u deze voorstelling van zaken waarin de periode 1920–1945 buiten beschouwing wordt gelaten? Zo ja, kunt u dat toelichten?
- 70 Nergens in het AIV-advies wordt ingegaan op de religieuze dimensie van het conflict. Bijgevolg wordt de indruk gewekt dat het conflict louter seculier en territoriaal is en dat het met een onroerendgoedoverdracht door Israël kan worden opgelost. Deelt u deze typering? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten?
- 71 Het kabinet streeft naar een evenwichtig optreden van zowel Nederland als de EU. In hoeverre beoordeelt u de lijst van aanbevelingen van de AIV als evenwichtig?
- 72 U stelt dat de EU zo nodig haar eigen verantwoordelijkheid moet nemen door zelfstandig te proberen partijen bij elkaar te brengen. Denkt u dat beide partijen hiervoor open staan? Welke invloed zal implementatie van de aanbevelingen van de AIV hebben op de bereidwilligheid van Israël om de EU als bemiddelaar te omarmen?

- Nr. Vraag
- 73 Bent u van mening dat het mogelijk is om het Oslo-proces na te spelen door dit hardop na te streven?
- 74 De AIV stelt dat Palestijnen medewerking kunnen verlenen aan de bestrijding van gewelddadige groepen. Klopt het dat de Oslo-akkoorden van 1993/1995 en de Road Map uit 2002–2003 de Palestijnen hiertoe verplichten? Zo ja, moet dan niet worden geconstateerd dat de PLO/PA hier ernstig in gebreke is gebleven? Hoe beoordeelt u de vrijblijvende formulering van de AIV? Acht u deze in strijd met beide raamwerken voor een akkoord?
- 75 Aan de ene kant roept de AIV op tot optreden tegen gewelddadige groepen die Israël niet accepteren, aan de andere kant – sterker nog: in dezelfde alinea – roept de AIV op tot praten met en het betrekken van Hamas. In hoeverre zijn beide aanbevelingen in uw ogen verenigbaar?
- 76 Op welke wijze bevordert u het Arabische Vredesinitiatief?
- 77 Zijn Israël en de Palestijnse Autoriteit voorstander van het Arabische Vredesinitiatief? Indien neen, waarom niet?
- 78 Hoe bereidt het kabinet zich concreet voor op het scenario dat het vredesinitiatief van de Verenigde Staten onder leiding van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Kerry mislukt?
- 79 Op welke feiten en omstandigheden baseert u de stelling dat het Kerry initiatief «het enige realistische perspectief» op het bereiken van een Israëlisch-Palestijnse vredesakkoord biedt?
- 80 Hoe verhoudt zich de zienswijze dat het Kerry-initiatief «het enige realistische perspectief» op het bereiken van een Israëlisch-Palestijnse vredesakkoord biedt zich tot de observatie van de AIV dat een «te afhankelijke opstelling» van de EU ten opzichte van de VS «geen recht doet aan de belangen die er voor de EU op het spel staan en aan de eigen mogelijkheden die de EU in potentie heeft om een oplossing voor het conflict te bevorderen» (AIV-rapport, pag. 38)?
- 81 Hoe apprecieert u het risico, geschetst door de AIV, dat een «relatief volgzame opstelling» van de EU en haar lidstaten ten opzichte van de VS de stagnatie van het Midden-Oosten Vredesproces mogelijk eerder in de hand werkt dan voorkomt (AIV-rapport, pag. 38)?
- 82 Welke rol ziet u weggelegd voor het Midden-Oosten Kwartet, mede in het licht van de constatering van de AIV dat het Kwartet «ten aanzien van het vredesproces tot nu toe geen tastbare vooruitgang heeft kunnen boeken» en het vinden van een oplossing voor het Israëlisch-Palestijnse conflict mogelijk zelfs verder heeft bemoeilijkt (AIV-rapport, pag. 34)?
- 83 Welke vormen van druk kunnen volgens u wel worden uitgeoefend op de partijen om via onderhandelingen tot een twee-staten-oplossing te komen?
- 84 Welke stappen zet u richting partijen die verder gaan dan het (vrijblijvend) aanspreken van Israëlische en Palestijnse gesprekspartners «op hun verantwoordelijkheden en verplichting op grond van het internationaal recht»? Kunt u een aantal concrete voorbeelden geven?
- 85 Hoe houdt u bij de beïnvloeding en ondersteuning van het Midden-Oosten Vredesproces rekening met de asymmetrische aard van het Israëlisch-Palestijnse conflict, zoals de AIV bepleit (AIV-rapport, pag. 32)?

- Nr. Vraag
- 86 De AIV typeert de in juni 1967 door Israel op Jordanië veroverde landstreken als «Palestijns gebied», spreekt in dat verband over «illegale [Joodse] nederzettingen» en concludeert dat Israel geen rechtmatige aanspraken kan maken op die gebieden. Hoe beoordeelt u die typering in het licht van het feit dat de Europese Unie partij is bij de Oslo II overeenkomst van 1995 (en bijgevolg Oslo I), op basis waarvan de locatie van grenzen en de toekomstige status van Joodse dorpen en stadjes («nederzettingen») in die gebieden in onderhandelingen tussen Israel en de PLO moeten worden vastgesteld? Licht in dat door alle partijen bij de overeenkomst erkende beginsel niet de rechtmatigheid van Israëlische aanspraken op die gebieden besloten? En kan naar uw mening uit de Oslo-akkoorden worden afgeleid dat Israel niet mag bouwen in de in juni 1967 op Jordanië veroverde gebieden?
- 87 De AIV heeft het geregeld over «de grenzen van 1967», waarbij wordt bedoeld op de wapenstilstandslijnen van 1949 tussen Israel en Jordanië. Voorts creëert de AIV het beeld dat Israel in 1967 Jordanië zou hebben aangevallen, in plaats van andersom. Wat was de status van de in juni 1967 door Israel op Jordanië veroverde landstreken Judea en Samaria en stadsdelen van Jeruzalem? Aan welke politieke entiteit behoorden die gebieden en stadsdelen voorafgaand aan de verovering rechtens toe?
- 88 De AIV heeft het over «de sterk groeiende kolonisering van Oost-Jeruzalem». De vraag is hoe Joden Jeruzalem kunnen «koloniseren», een stad die al ruim 3.000 jaar de kern van de Joodse identiteit belichaamt en waar, enkele korte periodes van totale verdrijving/ballingschap daargelaten, altijd Joden hebben gewoond. Dit geldt natuurlijk al helemaal voor «Oost»-Jeruzalem en de Oude Stad in het bijzonder, van waaruit de Joden in 1948 met geweld werden verdreven. Onderschrijft u de typering «kolonisering»?
- 89 In zijn omvangrijke commentaar op het AIV-advies noemt Midden-Oosten deskundige W. Kortenoeven op pagina's 60–63 dertien belangrijke feiten die de AIV zou hebben veronachtzaamd, als gevolg waarvan de indruk gewekt wordt dat Israël een vreedzame oplossing van het conflict steeds uit de weg is gegaan. Hoe beoordeelt u deze wijze van opereren van een adviesorgaan van de regering en de Staten-Generaal?
- 90 Vanwege het meeondertekenen van de Oslo-II akkoorden van september 1995 is de EU feitelijk partij bij de in die akkoorden door Israel en de PLO aangegane verplichtingen. Welke verantwoordelijkheden vloeien daaruit voort met betrekking tot de voortdurende en systematische anti-Israëlische ophitsing en het verheerlijken van terroristen en anti-Israëlisch geweld door functionarissen en instellingen van de PLO/PA?
- 91 De AIV beschrijft op pagina 15 van het advies de Israëlische militaire interventies in Libanon in 2006 en in de Gazastrook in 2008–2009, waarbij de oorzaken voor die interventies onvoldoende worden belicht en Israël impliciet als agressor wordt getypeerd. Daarnaast wordt door de AIV beweerd dat het merendeel van de Arabische doden in beide interventies onschuldige burgers betreft, terwijl er ruimschoots materiaal voorhanden is waaruit blijkt dat het merendeel van de doden combattanten betreft en dat veel burgerdoden slachtoffers waren van de menselijk-schild-tactiek van Hamas en Hezbollah. Hoe beoordeelt u de weergave van de AIV in het licht van het commentaar daarop van Midden-Oostdeskundige Wim Kortenoeven (pagina's 88–91 van zijn commentaar van 2 september 2013)?

- Nr. Vraag
- 92 Meerdere vooraanstaande volkenrechtsspecialisten, waaronder Julius Stone, Stephan Schwebel (voormalig voorzitter van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag) en Eugene Rostow hebben op grond van het internationaal recht geconcludeerd dat Israël rechtmatig aanspraak kan doen gelden op de landstrekken Judea en Samaria en op (Oost-) Jeruzalem. U treft verhandelingen van deze specialisten aan in het commentaar op het AIV-advies van Midden-Oostdeskundige Wim Kortenoeven. De AIV verzwijgt deze informatie, terwijl het voor een goed begrip van de Israëlische positie denkkelijk relevant is er kennis van te nemen. Hoe beoordeelt u de argumentatie van Stone, Schwebel en Rostow?
- 93 Denkt u dat een rol voor Nederland als bemiddelaar realistisch is bij een minder evenwichtige aanpak, zoals voorgesteld door de AIV? Brengt een minder evenwichtige aanpak de potentie van Nederland als «honest broker» in uw ogen geen schade toe?
- 94 U stelt dat de Nederlandse ambassade in Tel Aviv Nederlandse bedrijven informeert over de internationaalrechtelijke aspecten van ondernemen in bezet gebied. Informeert de ambassade Nederlandse bedrijven uit zichzelf (actief) of op verzoek (passief)? Welke (Europese) landen hanteren dit beleid ook? Hoe geven deze landen hier invulling aan?
- 95 Begunstigen beslissingen van de EU aangaande richtlijnen voor maatschappelijk ondernemen, maatregelen over etikettering van producten uit de Israëlische nederzettingen en clausulering van het EU-programma Horizon 2020 het internationale momentum van het Kerry-initiatief? Indien neen, waarom niet?
- 96 Zijn de beslissingen van de EU aangaande richtlijnen voor maatschappelijk ondernemen, maatregelen over etikettering van producten uit de Israëlische nederzettingen en clausulering van het EU-programma Horizon 2020 een onderdeel van de begunstiging van een goed onderhandelingsresultaat van de huidige Amerikaanse vredesinspanningen? Indien neen, waarom niet?
- 97 Kunt u bevestigen dat etikettering van producten uit illegale nederzettingen niet meer is dan het uitvoeren van consumentenwetgeving en dat het daarom los staat van de onderhandelingen tussen Israël en de Palestijnse Autoriteit? Indien neen, waarom niet?
- 98 Wat zijn de criteria die u gebruikt bij de actieve ontmoediging van economische relaties van Nederlandse bedrijven met bedrijven in de nederzettingen in de bezette gebieden? Kunt u dat toelichten?
- 99 Hoeveel en welke bedrijven zijn er in de afgelopen tien jaar aangesproken op hun economische relaties met bedrijven in de nederzettingen?
- 100 Hoe worden Nederlandse bedrijven aangesproken in geval van economische relaties met nederzettingen in bezette gebieden? Is er een meldplicht voor Nederlandse bedrijven?
- 101 Is het besluit van Royal Haskoning DHV maatgevend en normstellend voor alle Nederlandse bedrijven die economische relaties onderhouden met nederzettingen in de bezette gebieden? Indien neen, waarom niet?
- 102 Zijn er, naar aanleiding van de beslissing van Royal Haskoning DHV, plannen de Palestijnse Autoriteit verdergaand te ondersteunen bij haar positie in het gezamenlijke watercomité met Israël? Indien neen, waarom niet? Indien ja, hoe?
- 103 Worden Royal Haskoning DHV en andere bedrijven die afzien van het doen van zaken met Israëlische nederzettingen aanbevolen bij de PA om zaken te doen met Palestijnen zonder Israëlische controle of bemoeienis? Indien neen, waarom niet?

- Nr. Vraag
- 104 Kunt u een overzicht geven van het aantal Israëliëse bedrijven dat in Nederland investeert sinds het Nederlandse samenwerkingsbeleid met Israël van kracht is geworden (zie <http://www.bom.nl/over-bom/actueel/150/veelbelovende-start-van-het-bezoek-aan-israel/>)?
- 105 Is het juist dat de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) bereid is Israëliëse bedrijven van geld te voorzien als zij in Brabant willen investeren? Indien ja, welke fondsen heeft zij daartoe tot haar beschikking? Draagt de Nederlandse rijksoverheid hier aan bij (zie <http://www.timesofisrael.com/?p=522758>)?
- 106 Is u bekend of nog andere Nederlandse organisaties (zoals de BOM) actief Israëliëse ondernemingen werven? Indien ja, welke zijn dat en welke resultaten zijn hierbij bereikt?
- 107 Mogen Israëliëse investeerders alleen worden toegelaten voor werk in Nederland als zij afstand doen van alle banden met de illegale nederzettingen in bezet gebied dan wel met de bouw en het onderhoud van de muur? Indien ja, controleert u deze Israëliëse bedrijven op direct en indirect profijt dat zij eventueel genieten van de bezetting? Indien nee, hoe rijmt u dat met de toepassing van internationaal recht met name de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof inzake de muur in juli 2004?
- 108 Neemt u er genoegen mee dat Israël «eraan meewerkt dat producten uit nederzettingen als zodanig door de douanes van EU-lidstaten kunnen worden herkend», een werkwijze die de controlelasten onevenredig bij de lidstaten legt, of bent u van mening dat de verantwoordelijkheid voor het onderscheiden van producten uit nederzettingen veeleer (en volledig) bij Israël als exporterend land zou moeten worden gelegd (AIV-rapport, pag. 45)?
- 109 Kunt u, gezien het advies van de AIV ter zake, een overzicht geven van concrete, significante en positieve wijzigingen in het optreden van Israël in de bezette gebieden gedurende het afgelopen jaar, die een opwaardering van de bilaterale relaties met Israël zouden billijken (AIV-rapport, pag. 42)?
- 110 'De Nederlandse overheid ontmoedigt economische relaties van Nederlandse bedrijven in de nederzettingen in de bezette gebieden». Geldt dit ontmoedigingsbeleid ook voor economische relaties die zowel Palestijnse als joodse burgers bedienen? Zo ja, kan de regering aangeven in hoeverre dit beleid een bijdrage levert aan het (draagvlak voor) vredesproces?
- 111 Kunt u een overzicht verschaffen van projecten die de Nederlandse overheid heeft ontmoedigd? Kunt u hierbij per project specificeren of ook Palestijnse burgers van deze projecten kunnen profiteren?
- 112 Waarom ontmoedigt de Nederlandse overheid actief economische activiteiten in de Israëliëse nederzettingen terwijl zij economische activiteiten stimuleert in landen waarvan bekend is dat zij notoire mensenrechtenschenders zijn? Kunt aangeven of hierbij sprake is van een dubbele standaard?
- 113 De AIV verzwijgt het feit dat de Joodse staat op ideologische gronden systematisch en serieus met politicide en genocide bedreigd wordt. Neemt u die dreigementen wél serieus? Zo ja, wat zegt de omissie van de AIV dan over de kwaliteit van het AIV-advies? Kunt u dat toelichten?
- 114 De AIV verzwijgt het voortdurend door de PLO/PA bevorderen van haat en geweld tegen Israël. Deelt u de opvatting dat het fenomeen van de anti-Israëliëse ophitsing door de onderhandelingspartner van Israël het uitzicht op een duurzame vrede in gevaar brengt? Zo nee, waarom niet?

- Nr. Vraag
- 115 De AIV verwijst meerdere malen naar VN-Veiligheidsraadresolutie 242 van 22 november 1967, maar verzuimt de cruciale kenmerken van die resolutie te belichten, als gevolg waarvan de onjuiste indruk wordt gewekt dat Israël zich uit alle in 1967 veroverde gebieden zou moeten terugtrekken. Erkent u dat die resolutie nooit kan betekenen dat Israël zich tot achter de onverdedigbare wapenstilstandslijnen van 1949 zou moeten terugtrekken?
- 116 In het AIV-advies worden de oorspronkelijke PLO-doelstelling (de totale vernietiging van Israël) en de gewelddadige en terroristische geschiedenis van de PLO gladgestreken met de typering «overkoepelende organisatie ter behartiging van de belangen van het Palestijnse volk». Hoe beoordeelt u die handelwijze van de AIV op basis van de criteria objectiviteit en professionaliteit?
- 117 De AIV adviseert dat het «double standards» moeten worden voorkomen en dat ten aanzien van de conflictpartijen een evenwichtige benadering moet worden gevolgd. Deelt u de opvatting dat de AIV zich zelf in het onderhavige advies niet aan die uitgangspunten heeft gehouden?
- 118 U bespreekt de mogelijkheid van het beleggen van een nieuwe Midden-Oostenconferentie. Regelmatig organiseren Israëlische en Palestijnse politici «Midden-Oostenconferenties», zowel op officieel als onofficieel niveau. Verwacht u dat een door Europese landen georganiseerde conferentie parameters kan opleveren die tot nu toe niet zijn vastgelegd? Zo ja, hoe verklaart u deze veronderstelde bekwaamheid van Europese landen, die beide partijen tot het vastleggen van nieuwe parameters (die bij andere Midden-Oostenconferenties uitblijven) zou kunnen bewegen?
- 119 Volgens de AIV bemoeilijkt de Israëlische premier Netanyahu de totstandkoming van een vredesakkoord door een, in de ogen van de AIV, onredelijk verzoek tot erkenning van Israël als joodse staat? Beoordeelt u deze voorwaarde ook als onredelijk? Klopt het dat VN-resolutie 181 ook spreekt van een «joodse staat»? In hoeverre is het verwerpen van naleving van deze omschrijving in strijd met het VN-Handvest en het Volkenrecht? Hoe verhoudt dit bezwaar van de Palestijnse president Abbas zich tot uw streven naar het aanspreken van de Palestijnse gesprekspartners op hun verantwoordelijkheden en verplichtingen op grond van het internationaal recht?
- 120 Hoe beoordeelt u de mening van de AIV dat de EU er strikter op kan toezien dat Israël geen voordeel behaalt van producten gemaakt in de nederzettingen op basis van het Associatieverdrag tussen de EU en Israël? Is het toezicht hierop volgens u optimaal?
- 121 Welke mogelijkheden ziet u om gehoor te geven aan de aanbeveling van de AIV om ook in Europees verband bedrijven actief te ontmoedigen om zaken te doen met Israëlische bedrijven die zijn gevestigd in de nederzettingen?
- 122 Wat is de betekenis van de slotzin in uw brief waar u meldt dat «ook in EU-verband de verantwoordelijkheden en verplichtingen van beide partijen aan bod komen in de bilaterale dialoog»? Is het waar dat u in het kader van deze dialoog internationaal rechtelijke bepalingen oplegt? Indien neen, waarom niet?
- 123 Op welke wijze werkt Israel «er aan mee» producten uit de nederzettingen als zodanig voor douanes van EU-lidstaten herkenbaar te maken? Heeft deze medewerking het resultaat gehad dat voor alle producten afkomstig uit de regio kan worden vastgesteld welke wel/niet uit de bezette gebieden afkomstig zijn?

- Nr. Vraag
- 124 Wanneer acht u het nodig Nederlandse bedrijven die ondernemen in bezet gebied aan te spreken? Worden niet alle Nederlandse bedrijven die in de bezette gebieden actief zijn (standaard) aangesproken?
- 125 Waarom wilt u de Nederlandse bijdrage aan de ontwikkeling van de rechtsorde in de Palestijnse gebieden niet op dit moment intensiveren maar wachten op een vredesakkoord? Zou een versterkte rechtsorde in de Palestijnse gebieden een vredesakkoord niet juist dichterbij brengen? Zo nee, waarom niet?